

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра оперативно-розшукової діяльності

**Кафедра цивільного права та правового забезпечення економічної
діяльності**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор НАВС

полковник поліції

Сергій ЧЕРНЯВСЬКИЙ

22.09.2026

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ**

Статус дисципліни:	Обов'язкова
Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	Магістр
Галузь знань:	D Бізнес, управління та право
Спеціальність:	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма:	Публічне управління та адміністрування
Форма здобуття вищої освіти:	Заочна
Мова навчання:	Українська
Форма підсумкового контролю:	Залік
Рік набору	2026

Київ-2026

Розробники:

Ігор АНДРУЩЕНКО, професор кафедри цивільного права та правового забезпечення економічної діяльності, кандидат юридичних наук, професор;

Олександр ЛІСОВОЛ, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності, кандидат юридичних наук;

Маріанна КОЩИНЕЦЬ, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на спільному засіданні кафедр оперативно-розшукової діяльності й цивільного права та правового забезпечення економічної діяльності.

протокол від « 03 » 09 2026 року № 2.

Завідувач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
полковник поліції

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

Завідувач кафедри
цивільного права та правового
забезпечення економічної діяльності
капітан поліції

Богдан КИРДАН

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 22. 09 2026 року № 9.

Результати щорічного перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від _____. 202_ № ____

протокол науково-методичної ради
від _____. 202_ № ____

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від _____. 202_ № ____

протокол науково-методичної ради
від _____. 202_ № ____

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом навчальної дисципліни «Публічні фінанси» є фінансові відносини, що виникають у процесі мобілізації, розподілу та використання централізованих і децентралізованих грошових фондів держави та органів місцевого самоврядування з метою забезпечення суспільних потреб і виконання їх функцій.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Публічні фінанси» є вивчення сукупності правових норм, що регулюють публічні фінансові відносини в Україні, формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і професійних компетентностей щодо публічної фінансової діяльності, а також правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.

Завданнями вивчення дисципліни «Публічні фінанси» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із сутністю та теоретичними основами публічних фінансів, публічної фінансової діяльності, фінансової системи, фінансового контролю;
- розкриття ролі публічних фінансів у соціально-економічній перебудові суспільства на шляху модернізації країни;
- набуття знань щодо сукупності заходів, що забезпечують використання публічних фінансів як одного з дійових важелів реалізації економічної політики держави;
- формування теоретичної та методичної бази, що необхідна для оволодіння методами та інструментарієм управління публічними фінансами;
- вироблення уміння моніторити та аналізувати показники державного сектору економіки задля прийняття ефективних управлінських рішень стосовно максимізації ресурсів держави.

Пререквізити: філософія управління; концептуальні засади формування та реалізації державної політики.

Постреквізити: теорія управління та прийняття рішень; стратегічне управління в публічній сфері; нормопроєктувальна та правозастосовна діяльність в публічному управлінні.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня галузі знань D Бізнес адміністрування та право, спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Результати навчання.

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

Знання, уміння, навички

Знання:

- змісту категорій та понять фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування у сфері мобілізації, розподілу та використання публічних фондів коштів.

- основних нормативно-правових документів фінансового законодавства, сутності мобілізації, розподілу та використання публічних фондів коштів.

- принципів засад проектного підходу та вміння застосовувати його у підвищенні якості фінансового законодавства України.

- сутності корупційних ризиків.

Уміння:

- формувати та аргументовано захищати власну правову позицію щодо загальних напрямів і способів подолання суперечностей у фінансових відносинах.

- пояснювати іншим фахівцям сутність проблем в регулюванні фінансових правовідносин в Україні, наслідки затримки з їхнім розв'язанням та їхній вплив на інші сфери суспільного життя.

- знаходити та критично оцінювати статистичну інформацію щодо фінансових правопорушень у сфері фінансів країни, їхніх передумов та наслідків.

- оперувати правовими поняттями та правовими категоріями фінансового законодавства України у практичних правових ситуаціях.

- виявляти системні проблеми, що пов'язані з корупційними ризиками, та приймати рішення щодо їх вирішення.

Навички:

- самостійного збору з різних джерел правової інформації щодо фінансових правовідносин з використанням засобів інформатизації та комп'ютерних технологій.

- аналізу ситуацій, які виникають у діяльності суб'єктів фінансових відносин, та суб'єктів, пов'язаних зі здійсненням фінансового контролю.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти (за кошти фізичних та/або юридичних осіб)	заочна форма здобуття вищої освіти (за державним замовленням, кошти фізичних та/або юридичних осіб)
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки	
		1
	Семестр	
		1
Загальна кількість годин - 90	Лекції	
		4
	Семінарські заняття	
		10
	Практичні заняття	
		-
	Самостійна робота	
		76
	Вид контролю	
		залік

3. Тематичний план

заочна форма навчання, за державним замовленням; за кошти фізичних та /або юридичних осіб

№ з/п	Назва теми	Нормативний обсяг годин	з них				
			Усього годин з викладачем	з них			самостійна робота
				лекції	семінарські заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Фінансова система та публічна фінансова діяльність	18	4	2	2		14
2	Тема 2. Правові засади фінансового контролю в Україні Відповідальність за порушення фінансового законодавства	18	2		2		16
3	Тема 3. Бюджетне право як підгалузь фінансового права. Бюджетний процес в Україні	18	2		2		16
4	Тема 4. Правове регулювання публічних доходів та видатків	18	4	2	2		14
5	Тема 5. Правові основи валютного регулювання та нагляду	18	2		2		16
	Усього:	90	14	4	10		76
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани семінарських занять

(заочна форма навчання, за державним замовленням;
за кошти фізичних та /або юридичних осіб)

Тема 1. Фінансова система та публічна фінансова діяльність – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Поняття фінансів, їх ознаки та функції
2. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Органи влади, що здійснюють фінансову діяльність в державі
3. Фінансова система України, її структура, принципи побудови та особливості функціонування в умовах воєнного стану
4. Фінансові правовідносини: зміст і особливості
5. Система управління публічними фінансами
6. Сутність фінансової політики та її види

Тема 2. Правові засади фінансового контролю в Україні **Відповідальність за порушення фінансового законодавства – 2 години**

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Сутність, призначення та види фінансового контролю
2. Сфери повноваження органів законодавчої та виконавчої влади у сфері фінансового контролю
3. Загальна характеристика та елементний склад фінансового правопорушення
4. Підстави фінансово-правової відповідальності
5. Види відповідальності за порушення фінансового законодавства залежно від інституційної належності фінансово-правових норм, що порушуються під час вчинення протиправного діяння. Органи, які уповноважені накладати стягнення за порушення фінансового законодавства
6. Суб'єктивна та об'єктивна сторона фінансового правопорушення
7. Класифікація фінансових правопорушень

Тема 3. Бюджетне право як підгалузь фінансового права. Бюджетний процес в Україні – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Бюджетна система держави: склад, принципи побудови та функціонування
2. Корупційні ризики в бюджетній системі
3. Бюджетно-правові відносини в умовах воєнного стану: особливості, види, суб'єкти
4. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі зміст та порядок застосування
5. Розробка, затвердження та виконання бюджетних програм
6. Кошторис, загальний та спеціальний фонд установи
7. Складання, розгляд, затвердження кошторису бюджетної установи. Вимоги до виконання кошторису бюджетної установи

Тема 4. Правове регулювання публічних доходів та видатків – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Публічні доходи: зміст, структура, правові основи встановлення, та класифікація
2. Публічні фонди, які формуються за рахунок надходжень, що встановлені імперативними вимогами законодавства в Україні
3. Податкові та неподаткові доходи державного бюджету

4. Правове регулювання доходів державного бюджету
5. Доходи місцевих бюджетів: джерела, структура, правові основи встановлення, принципи формування
6. Видатки державного та місцевих бюджетів в умовах воєнного стану
7. Бюджетна класифікація України та розпорядники бюджетних коштів

Тема 5. Правові основи валютного регулювання та нагляду – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Учасники валютних операцій
2. Валютна система як форма правової та інституційної організації валютних відносин
3. Нормативно-правові підстави валютного регулювання
4. Відповідальність за порушення норм валютного регулювання та валютного нагляду
5. Нова система валютного регулювання: призначення, структура, основні елементи
6. Суб'єкти валютного нагляду та їх характеристика
7. Основні положення Закону України «Про валюту і валютні операції»

5. Завдання для самостійної роботи, критерії її оцінювання

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення навчальної дисципліни. Зміст самостійної роботи визначено у робочій навчальній програмі, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота передбачає пошук та опрацювання рекомендованої літератури, підготовку наукових доповідей, мультимедійних презентацій, виконання завдань, спрямованих на розвиток самостійності та ініціативності, а також підготовку до участі в олімпіадах, круглих столах тощо.

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційне навчання» за допомогою індивідуального логіну і пароллю.

Для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Публічні фінанси» розроблено відповідні завдання, які узгоджено з тематичним планом дисципліни і критеріями оцінювання результатів самостійної роботи.

Завдання за кожною темою диференційовано за видами робіт, за виконання яких здобувачу вищої освіти нараховуються бали. Здобувач вищої освіти обирає вид роботи та конкретну тему з-поміж запропонованих або за

погодженням із науково-педагогічним працівником може сформулювати власну тему в межах відповідного розділу навчальної дисципліни.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАВС максимальна оцінка здобувача вищої освіти за виконання завдань із самостійної роботи становить 20 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти

Підсумкова оцінка самостійної роботи здобувача вищої освіти є сумою балів з окремих видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та силабусом дисципліни і визначених Положенням про організацію освітнього процесу в НАВС:

підготовка презентації – 4 бали;

підготовка рукопису тез доповіді, повідомлення для участі в наукових заходах (у науковій конференції, засіданні круглого столу) – 5 балів;

підготовка повідомлення – 3 бали;

Науково-педагогічний працівник може визначати також інші форми робіт, які виконуються здобувачем вищої освіти у межах самостійної роботи.

Критерії оцінювання презентації:

4 бали виставляються, якщо презентація повністю відповідає обраній темі, матеріал викладено змістово, логічно, послідовно та лаконічно; використано актуальні нормативно-правові акти та наукові джерела; презентацію оформлено відповідно до встановлених методичних вимог; під час захисту здобувач вищої освіти демонструє глибоке розуміння теми, вільно відповідає на поставлені запитання та аргументовано обґрунтовує власну позицію;

3 бали виставляються, якщо презентація відповідає обраній темі, матеріал викладено достатньо повно, логічно та послідовно, однак окремі питання розкрито недостатньо ґрунтовно; використано нормативно-правові акти та наукові джерела; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог; під час захисту здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі, допускаючи окремі неточності у відповідях;

2 бали виставляються, якщо тему презентації розкрито частково, матеріал викладено недостатньо послідовно, окремі положення є необґрунтованими або застарілими; презентація містить незначні недоліки в оформленні; під час захисту здобувач вищої освіти недостатньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки у відповідях на запитання;

1 бал виставляється, якщо тему презентації не розкрито або розкрито поверхово, матеріал викладено безсистемно, презентація не відповідає встановленим вимогам або містить численні помилки; під час захисту здобувач вищої освіти не орієнтується в матеріалі, не може відповісти на поставлені запитання або допускає принципові помилки.

Критерії оцінювання підготовки тез доповіді для участі в наукових заходах:

5 балів – тези відповідають усім вимогам, характеризуються високим науковим рівнем, актуальністю теми, самостійністю дослідження, містять належний аналіз законодавства та наукових джерел, висновки є аргументованими й обґрунтованими;

4 бали – тему розкрито достатньо повно, дослідження виконано на належному науковому рівні, однак містить окремі несуттєві недоліки у змісті або оформленні;

3 бали – тези відповідають основним вимогам, але аналіз є недостатньо глибоким, окремі висновки потребують додаткового обґрунтування;

1–2 бали – положення тез мають поверховий характер, тему розкрито частково, допущено істотні недоліки у змісті або оформленні.

0 балів – тези не відповідають встановленим вимогам або містять ознаки порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання повідомлення:

3 бали – в доповіді повно розкрито тему, охоплено її ключові аспекти. Матеріал доповіді чітко структурований, викладено логічно та послідовно, за можливістю надано власну аргументовану позицію. Доповідач відповідає на додаткові запитання за темою, демонструючи глибоке розуміння матеріалу;

2 бали – в доповіді в цілому розкрито тему, але мають місце незначні упущення. Використано сучасні джерела. Загальна структура доповіді зрозуміла, але можуть бути нечіткі переходи між її частинами. Присутнє розуміння матеріалу. Переважає переказ інформації. На деякі додаткові питання доповідач відповідає не повною мірою;

1 бал – тему доповіді розкрито частково, є значні прогалини у змісті. Структура доповіді відсутня або порушена. Відсутній аналіз, лише фрагментарний переказ інформації без розуміння суті. Доповідач не може відповісти на додаткові питання або демонструє неповне нерозуміння теми.

Загальні вимоги до видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Повідомлення

Повідомлення готується для глибшого розгляду окремого питання теми та складається з трьох частин: вступу (актуальність питання), викладу основного матеріалу (логічний і послідовний аналіз явищ, підходів, понять з посиланням на авторів) та висновків. Повідомлення супроводжується усним виступом і відповідями на додаткові питання. Орієнтовний час виступу – 5-7 хвилин. Під час підготовки необхідно використовувати результати сучасних досліджень з економічної безпекології макrorівня та нормативно-правові акти, які регламентують забезпечення економічної безпеки держави. Рекомендований обсяг повідомлення становить **3–5 сторінок** друкованого тексту, оформленого відповідно до вимог академії.

Презентація

Мультимедійна презентація готується для наочного розкриття теми, може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, слайдшоу, звукове оформлення, дикторський супровід, аудіо та відеофрагменти і анімації, висновки та перелік джерел.

При оформленні мультимедійної презентації необхідно дотримуватися єдиного стилю подання інформації. Всі слайди презентації повинні бути виконані в програмі Microsoft PowerPoint будь-якої версії в єдиному стилі. Розмір файлу повинен бути не більш ніж 2Мб. Має бути титульний, інформаційний та підсумковий слайди. Титульний слайд повинен відображати тему презентації та мегадані її автора (прізвище, ім'я, спеціальність, навчальна група, курс). На підсумковому слайді вказується список використаних джерел та стислий висновок роботи. Рекомендований обсяг – 10-15 слайдів. Оцінюється змістовість, структурованість, наочність презентації та повнота відповідей на запитання під час захисту.

Тези доповіді для участі в наукових заходах

Підготовка тез доповідей для участі в наукових заходах здійснюється відповідно до Методичних рекомендації щодо підготовки наукових досліджень здобувачами вищої освіти у Національній академії внутрішніх справ (*Методичні рекомендації щодо підготовки наукових досліджень здобувачами вищої освіти у Національній академії внутрішніх справ / Н.В. Стратулат, М.С. Галій, Г.П. Проценко, В.Ю. Рябок; Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2019. 50 с. URL: <https://www.naiau.kiev.ua/naukova-diyalnist/naukova-diyalnist-pereminnogo-skladu/metodychni-rekomendacii-190320.pdf>*).

Тематика для виконання завдань з самостійної роботи

Тема 1. Фінансова система та публічна фінансова діяльність.

- 1.Фінансове законодавство України
- 2.Зміст фінансово-правового регулювання
- 3.Основний метод фінансово-правового регулювання, особливості його застосування
- 4.Міністерство фінансів України, його функції та повноваження
- 5.Основні повноваження органів Державного казначейства України
- 6.Суб'єкти фінансових відносин
- 7.Види фінансово-правових норм
- 8.Співвідношення правового регулювання з державним управлінням: основні підходи до вирішення питання в сучасній юридичній доктрині

Тема 2. Правові засади фінансового контролю в Україні. Відповідальність за порушення фінансового законодавства.

- 1.Державний фінансовий аудит, органи, що вправі його проводити
- 2.Органи місцевого самоврядування, що наділені повноваженнями у сфері фінансового контролю

3. Суб'єкти, що мають право проводити аудиторські перевірки суб'єктів господарювання

4. Реалізація громадського фінансового контролю

5. Принципи фінансово-правової відповідальності

6. Функції фінансово-правової відповідальності

7. Співвідношення понять «фінансово-правова відповідальність» і «відповідальність за порушення фінансового законодавства»

8. Порядок реалізації фінансово-правової відповідальності, передбачений українським фінансовим законодавством

9. Види та основні ознаки фінансово-правових санкцій

Тема 3. Бюджетне право як підгалузь фінансового права. Бюджетний процес в Україні

1. Бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування

2. Суб'єкти бюджетних відносин та суб'єкти, що належать до учасників бюджетного процесу

3. Різниця повноваження головних розпорядників бюджетних коштів і розпорядників бюджетних коштів

4. Бюджетне зобов'язання, його ознаки

5. Фінансування органів державної влади

6. Спеціальні цільові фонди, що можуть створюватися в межах бюджету

Тема 4. Правове регулювання публічних доходів та видатків

1. Складання державного бюджету: аналіз державних витрат, установа пріоритетів та розподіл ресурсів серед конкуруючих цілей (груп) у суспільстві

2. Найпоширеніші підходи до складання бюджету в порядку зростання їх складності: «постатейний» (цільовий бюджет), програмний бюджет, програмно-цільовий бюджет

3. Правовідносини щодо публічних видатків соціального призначення

4. Публічні позабюджетні фонди цільового призначення

5. Співвідношення державних доходів і доходів державного бюджету

Тема 5. Правові основи валютного регулювання та нагляду

1. Валюта, валютний курс

2. Конвертованість валюти, поняття «внутрішня», «зовнішня», «поточна», «капітальна» конвертованість валют. Порівняйте вільно конвертовану і неконвертовану валюту

3. Відмінність прямого і непрямого котирування валюти

4. Суб'єкти валютних операцій: резиденти та нерезиденти

5. Об'єкти валютних операцій

6. Поточні і капітальні валютні операції

Тематика повідомлень:

1. Бюджетний процес, його принципи та стадії
2. Публічні фінанси: предмет, метод та система
3. Органи контролю спеціальної компетенції за дотриманням бюджетного законодавства та їх повноваження
4. Законодавче регулювання публічних фінансів
5. Фінансовий контроль як складова частина бюджетного процесу
6. Міжнародний досвід регулювання публічних фінансів
7. Система й завдання органів державної податкової служби
8. Поняття та функції державного кредиту
9. Види державних органів, що здійснюють фінансову діяльність держави
10. Поняття та мета державного фінансового контролю
11. Правове положення та мета діяльності Державної аудиторської служби України
12. Правове положення, мета діяльності та функції органів Державної податкової служби України
13. Поняття, повноваження і функції Державної казначейської служби України
14. Поняття та система публічних доходів
15. Поняття фінансових правовідносин, характерні риси та особливості
16. Бюджетна класифікація
17. Форми фінансової діяльності держави
18. Класифікація доходів бюджету
19. Види відповідальності за бюджетні правопорушення
20. Класифікація видатків бюджету
21. Фінансова система України
22. Органи фінансового контролю в Україні
23. Поняття та зміст фінансової політики держави
24. Поняття й мета регулювання міжбюджетних відносин
25. Фінансово-правова відповідальність: поняття та особливості
26. Фінансове правопорушення: склад і види
27. Фінансові санкції за порушення податкового законодавства
28. Правовий статус розпорядників бюджетних коштів
29. Валюта і валютні цінності
30. Правове регулювання безготівкових розрахунків в Україні
31. Правове регулювання готівкових розрахунків в Україні
32. Міжбюджетні трансфери
33. Особливості місцевих податків і зборів

6. Індивідуальні завдання

Відповідно до навчального плану із навчальної дисципліни «Публічні фінанси» індивідуальних завдань у формі курсової роботи не передбачено.

7. Методи навчання

Під час освітнього процесу використовуються наступні методи навчання: словесні, наочні, практичні, інноваційні. Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка, тестовий контроль тощо. Для зручності відобразимо наступну класифікацію методів:

1) Інтерактивні методи: відповіді на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти у форматі полілогу або групової бесіди; аналіз історій і ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ігрове перевтілення.

2) Активні методи: моделювання професійної діяльності; навчання інших; метод активних ігор.

3) Інноваційні методи: компетентнісний (відповідно до ОПП ЗВО); інтегровані методи навчання (безпосередньо такі: заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція, заняття-інсценування); проектно-дослідницький метод; робота з інформацією (відеоогляд, сторітелінг - за конкретно заданим напрямком).

4) Практичні методи: практичні роботи; вправи; творчі роботи.

5) Методи дистанційного навчання: відеоконференції в форматі лекцій або семінарів (зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle); онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання); віддалені практикуми і тестування; відеозаписи лекцій; вікторини, бліц-опитування, квізи.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного оцінювання, оцінювання самостійної роботи та підсумкового оцінювання.

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Публічні фінанси» є **залік**.

8.1. Залік - форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня знань, умінь та навичок (компетентностей) з освітнього компонента або його окремої завершеної частини виключно на підставі результатів виконання аудиторної та самостійної роботи в балах ЄКТС, що за національною шкалою оцінювання відповідає оцінці «зараховано» або «не зараховано».

8.2. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських і практичних заняттях).

Поточне оцінювання застосовується для визначення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських і практичних заняттях.

Оцінювання знань та умінь на семінарських заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання.

Оцінка «**Добре**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення.

Оцінка «**Задовільно**» виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.

Оцінювання знань та умінь на практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання, практичне завдання виконано повністю, самостійно, без помилок у вирішенні завдання, на запитання викладача щодо отриманих результатів надається повна та правильна відповідь.

Оцінка «**Добре**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення, практичне завдання виконано повністю, але наявні незначні помилки, які не впливають на позитивний результат, або на запитання викладача щодо результатів виконання практичного завдання здобувач допустив незначні помилки

Оцінка «**Задовільно**» виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки, практичне завдання виконано не повністю, не виконаною залишилася хоча б одна частина практичного завдання, на запитання щодо виконання практичного завдання здобувач дає не повні відповіді, які свідчать про наявність прогалин у його знаннях.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, при чому здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки, практичне завдання не виконано або виконано менше ніж на половину, у відповідях на запитання по практичному завданню здобувач демонструє наявність фрагментарних уявлень про порядок виконання та одержання результатів, невміння застосовувати наявні знання, навички у практичній ситуації.

8.3. Обчислення результатів навчання з аудиторної роботи.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи обчислюється шляхом множення середнього бала на коефіцієнт 16 з подальшим математичним заокругленням до цілого числа;

- середній бал розраховується як відношення суми всіх отриманих оцінок до загальної кількості показників, що включає: мінімальну кількість позитивних оцінок за національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно») (далі – позитивні оцінки); кількість «додаткових» позитивних оцінок з урахуванням коефіцієнта 0,7; кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та/або невідпрацьованих пропусків навчальних занять, при цьому:

- мінімальна кількість позитивних оцінок має становити не менше ніж 1/3 (33 %) від загальної кількості семінарських, практичних та лабораторних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, при цьому лекційні заняття до розрахунку зазначеного показника не включаються. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, мінімальна кількість позитивних оцінок має становити не менше ніж 1/3 (33 %) від загальної кількості індивідуальних занять, передбачених індивідуальним графіком. Якщо 1/3 (33 %) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- за умови отримання здобувачем вищої освіти менше ніж 1/3 (33 %) позитивних оцінок відсутні до цієї вимоги оцінки враховуються як «нуль» при обчисленні середнього бала;

- коефіцієнт 0,7 застосовується до кількості «додаткових» позитивних оцінок, що перевищують встановлений мінімум, з метою стимулювання здобувачів вищої освіти до покращення результатів аудиторної роботи протягом усього періоду вивчення освітнього компонента;

- невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та/або невідпрацьовані пропуски навчальних занять враховуються як «нуль» під час розрахунку суми всіх отриманих оцінок;

Максимальний результат оцінювання аудиторної роботи здобувача вищої освіти становить 80 балів, а бали, що перевищують цей показник, не враховуються.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОО}{МКПО + КДПО \times 0,7 + КННОНПЗ} \times 16, \text{ де:}$$

РАР – результат аудиторної роботи;

СОО – сума отриманих оцінок;

МКПО – мінімальна кількість позитивних оцінок ($1/3$ (33 %) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). При цьому, якщо МКПО становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

КДПО – кількість «додаткових» позитивних оцінок – оцінок, що перевищують МКПО;

КННОНПЗ – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та/або невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за *самостійну роботу* визначається як сума балів, отриманих за її виконання, згідно з критеріями оцінювання, визначеними в розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни.

Результат підсумкового контролю у формі заліку розраховується шляхом додавання балів за аудиторну роботу (до 80 балів) та самостійну роботу (до 20 балів), але не може бути більше 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Залік	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
75–81	C	зараховано
64–74	D	зараховано
60–63	E	зараховано
0–59	F	не зараховано

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Під час проведення всіх видів занять використовується таке обладнання і програмне забезпечення:

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються:
- інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформі Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) розміщені допоміжні матеріали.

Системо-технічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

- апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відеоконференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

- інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмного забезпечення загального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Веб-ресурси навчальної дисципліни, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани); відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; мультимедійні лекційні матеріали; практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; електронні макети документів, пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

10. Підсумкові питання для самоконтролю з навчальної дисципліни

1. Поняття фінансів: зміст, ознаки та функції
2. Централізовані та децентралізовані фінанси
3. Зміст, принципи, форми та методи фінансової діяльності
4. Система державних органів, що здійснюють фінансову діяльність, і їх правовий статус
5. Фінансова система: зміст і структура

6.Публічні фінанси в правовій системі України. Предмет та метод публічних фінансів

- 7.Джерела публічних фінансів їх характеристика
- 8.Фінансове законодавство, систематизація
- 9.Фінансові правовідносини: зміст та особливості
- 10.Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин
- 11.Склад, види та об'єкт фінансових правовідносин
- 12.Суб'єкти публічних фінансів та фінансових правовідносин
- 13.Правове регулювання фінансового контролю в Україні
- 14.Державний і недержавний фінансовий контроль
- 15.Система органів, що здійснюють фінансовий контроль
16. Незалежний фінансовий контроль. Аудиторський контроль
17. Відповідальність за порушення фінансового законодавства
18. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства
19. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства
- 20.Фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства
- 21.Особливості та зміст бюджетно-правових відносин в умовах воєнного

стану

- 22.Бюджетне законодавство
- 23.Складові частини бюджету. Загальний і спеціальний фонди бюджету
- 24.Бюджетна система України, її структура
- 25.Державний бюджет. Дефіцит і профіцит бюджету
- 26.Місцеві бюджети
- 27.Поняття бюджетної класифікації і її склад
- 28.Класифікація доходів та видатків бюджету
- 29.Міжбюджетні трансферти: призначення та види
- 30.Нецільове використання бюджетних коштів
- 31.Учасники бюджетного процесу та їх повноваження
- 32.Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних

коштів

- 33.Бюджетні призначення: зміст та цілі
- 34.Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети

- 35.Поняття валюти та валютних цінностей. Склад валютних цінностей
- 36.Види валют. Поняття конвертованості валюти
- 37.Валютні операції. Класифікація валютних операцій
- 38.Нова система валютного регулювання
- 39.Правові підстави валютного контролю
- 40.Відповідальність за порушення у сфері готівкового обігу
- 41.Правові основи безготівкових розрахунків
- 42.Фінансовий моніторинг у боротьбі з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним та неправомірним шляхом
- 43.Загальний та спеціальний фонд місцевих бюджетів

44. Рахункова палата України: правовий статус, завдання, функції, повноваження
45. Бюджетний устрій України та бюджетна система
46. Порядок складання проекту бюджету, бюджетна резолюція
47. Податкова система України: поняття, принципи і структура
48. Поняття податку, принципи оподаткування
49. Державна податкова політика: сутність та основні положення
50. Класифікація державного боргу
51. Правове регулювання і класифікація державного кредиту
52. Поняття і правовий режим внутрішнього боргу України
53. Державний нагляд за страховою діяльністю
54. Організація і регулювання страхової справи в Україні
55. Правовий статус, функції і повноваження Національного банку України
56. Зовнішня і внутрішня валютна політика України
57. Поняття і види валютних цінностей
58. Повноваження Національного банку України у сфері валютного регулювання. Відповідальність за порушення валютного законодавства України
59. Правові основи регулювання грошової системи України
60. Правовий статус, завдання, функції, права і обов'язки Державної податкової служби України

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові документи

Конституція України: Конституція. Закон від 28.06.1996 № 254к/96ВР.
URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96

Бюджетний кодекс України : Кодекс України, Закон від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17

Кодекс України з процедур банкрутства: Кодекс України, Закон від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України, Закон від № 80731-X у ред. від 26.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

Митний кодекс України : Кодекс України, Закон від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17

Податковий Кодекс України : Кодекс України, Закон від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

Цивільний кодекс України : Кодекс України, Закон від 16.01.2003 № 435-IV. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.

Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12. 2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T211150?an=718>

Про валюти і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19

Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 01.02.2015 № 183-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text>

Про джерела фінансування органів державної влади : Закон України від 30.06.1999 № 783-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14#Text>

Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-У. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17

Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19/print1489058007718601#Text>

Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249>

Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19%20#Text>

Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-2022-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансового забезпечення заходів з розвитку аеродромної інфраструктури, у тому числі завершення будівництва, реконструкції аеродромної та енергетичної інфраструктури, задіяної у забезпеченні належного функціонування Міжнародного аеропорту “Львів” імені Данила Галицького, та фінансового забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм: постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2023 р. № 1091. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1091-2023-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для посилення місцевого самоврядування в Україні: постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 р. № 504. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2024-%D0%BF#Text>

Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 № 43. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>

Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#n8>

Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>

Про затвердження Положення про валютний нагляд : постанова правління НБУ від 03.01.2019 № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text>

Основна література

Публічні фінанси : практикум / О. М. Піхоцька, Н. Б. Ярошевич. Львів : «Новий Світ-2000», 2026. 236 с.

Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.

Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посіб. / за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 214 с.

Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2022. 304 с.

Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2023. – 440 с.

Музика-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.

Музиченко Г. В., Коляда Т. А. Навчальний посібник з дисципліни «Публічні фінанси». Одеса : Вид-во «Університет Ушинського». 2024. 100 с.

Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.

Додаткова література

Латковська Т., Голоядова Т., Сідор М. Податкове право : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., доопр. і доп. / Т. Латковська, Т. Голоядова, М. Сідор. Одеса : Фенікс, 2023. 84 с.

Музика-Стефанчук О.А. Валютне право: підручник. Київ: Видавничий дім АртЕк, 2025. 416 с.

Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.

Податкове право : курс лекцій / за ред. Лариси Герасименко та Ганни Козаченко. Київ. : НАВС, 2022. 194 с. URL: https://naia.kiev.ua/files/kafedru/epd/2023/kurs_lek_podatk_pr.pdf

Сопільник Р.Л. Податкове право України : навч. посіб. / [Сопільник Р. Л., Ковалів М. В., Проць І.М. та ін.]. Львів : СПОЛОМ, 2023. 362 с.

Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. К.: Центр учбової літератури, 2023. 416 с.

Фінанси : підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій та ін.; за ред. І. О. Лютого. К. : Ліра-К, 2024. 720 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Національної бібліотеки України: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Офіційний сайт Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>

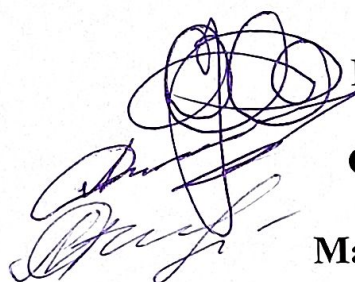
Офіційний сайт Рахункової палати України: <https://rp.gov.ua/home/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <https://www.kmu.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <https://www.mof.gov.ua/uk/>

Офіційний сайт Національного банку України: <https://bank.gov.ua/>

Підписи авторів РПНД:

Ігор АНДРУЩЕНКО

Олександр ЛІСОВОЛ

Маріанна КОЩИНЕЦЬ